

หน้า 2

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของวุฒิภาวะทางเชาวน์ปัญญา

ก่อนที่จะทราบความหมายของคำว่าวุฒิภาวะทางเชาวน์ปัญญา (Intellectual Maturity) เราควรเข้าใจคำว่า เชาวน์ปัญญา (Intelligence) เสียก่อน ตามแนวคิดทางจิตวิทยาซึ่งได้แก่นักคิดของ เทอร์แมน (Terman)¹ กล่าวว่า เชาวน์ปัญญาเป็นความสามารถในการคิดแบบนามธรรม (Abstract Thinking) ส่วนคำว่าวุฒิภาวะทางเชาวน์ปัญญานั้น จากเหตุผลในการอธิบายไว้ว่า แบบสอบถามภาพคนใช้วัดความสามารถอะไร ก็ได้ความหมายว่าวุฒิภาวะทางเชาวน์ปัญญาหมายถึงความสามารถในการพัฒนาความคิดเชิงนามธรรม² ซึ่งกิจกรรมทางเชาวน์ปัญญาหมายถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความสามารถในการรับรู้ (Ability to Perceive) ก็คือสามารถแยกความเหมือนและความแตกต่างได้ เช่น เห็นสุนัขแล้วรู้ว่าแตกต่างจากสัตว์อื่น

2. ความสามารถในการสรุป (Ability to Abstract) ก็คือการจัดแบ่งสิ่งของออกเป็นพวกตามลักษณะความเหมือนและความแตกต่างได้ เช่น รู้ว่าสุนัขต่างจากม้าตรงไหน

---

¹Phillip E. Vernon, Intelligence and Attainment Tests. (New York: Philosophical Library, 1961), p. 27-32.

²Dale B. Harris, Children's Drawings as Measures of Intellectual Maturity, p. 4.

3. ความสามารถในการสรุปทั่วถึง (Ability to Generalize) คือสามารถจัดสิ่งของที่พบในประสบการณ์ใหม่เข้าพวกได้ถูกต้องตามลักษณะหรือคุณสมบัติ เช่น เห็นสุนัข เม็กซิกันที่ไม่มีหม้อบอกไว้ว่าเป็นสุนัข

ความสามารถทั้ง 3 อย่างที่กล่าวมานี้รวมอยู่ในขอบข่ายการสร้างมโนทัศน์ (Concept Formation) ซึ่งความหมายของมโนทัศน์ในทางจิตวิทยาหมายถึง ผลของขอบข่ายทางความคิดหรือขอบข่ายทางสมองนั่นเอง

ประวัติของแบบสอบวาทภาพกูดอิน์พี-แอรริส¹

แบบสอบวาทภาพกูดอิน์พี-แอรริสเป็นแบบสอบเชาวนปัญญาวัฒนธรรมเสวนากาล (The Culture-Fair Intelligence Test) ซึ่งขยายและปรับปรุงมาจากแบบสอบวาทรูปคนกูดอิน์พีซึ่งทำเป็นแบบสอบมาตรฐานมาตั้งแต่ปีค.ศ. 1926 ถึงปีค.ศ. 1963 โดยไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเลย แบบสอบฉบับเดิมนั้น ในการทดสอบผู้ทดสอบจะบอกผู้รับการทดสอบให้วาทภาพคนหนึ่งคนโดยวาทให้ที่ดีที่สุดเท่าที่จะวาทได้ ในฉบับปรับปรุงไค เน้นความแม่นยำของ เด็กในการสังเกตและการของความคิดเชิงนามธรรมมากกว่าที่จะเน้นทักษะทางศิลปะ ซึ่งก็คล้ายกันกับแบบสอบฉบับเดิม ให้คะแนนโดยนับส่วนต่างๆของร่างกายที่วาทในภาพ รายละเอียดของเสื้อผ้า สัดส่วนจริงสัดส่วนตามปรากฏแก่สายตา และลักษณะที่คล้ายกันนี้ ข้อที่ให้คะแนนได้มีทั้งหมด 73 ข้อสำหรับมาตราผู้ชาย (Man Scale) ข้อเหล่านี้เลือกมาโดยใช้หลักการจำแนกอายุ ความสัมพันธ์กับคะแนนรวมของแบบสอบ และความสัมพันธ์กับแบบสอบเชาวนปัญญากลุ่ม ข้อมูลสำหรับจุดมุ่งหมายนี้ได้มาจากการทดสอบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กชาย 50 คนและเด็กหญิง 50 คนในแต่ละระดับชั้นตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นที่ 9 ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมืองและบริเวณชนบทของรัฐมินเนโซตา และรัฐวิสคอนซิน กลุ่มเลือกตามการแบ่งชั้นอาชีพของบิดา

¹Anne Anastasi, Psychological Testing. 3d ed. (New York: Macmillan Co., 1968), p. 248-250.

ในมาตราปรับปรุง ผู้รับการทดสอบต้องวาดรูปผู้หญิงและรูปตัวเองด้วย
มาตราผู้หญิง (Woman Scale) มีข้อให้คะแนน 71 ข้อ ซึ่งคล้ายคลึงกับข้อให้
คะแนนในมาตราผู้ชาย ส่วนมาตราตัวเอง (Self Scale) พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้เป็น
แบบสอบถามฉายออกของบุคลิกภาพ แต่ข้อค้นพบที่ได้จากการประยุกต์ใช้ยังไม่เป็นที่
พอใจ ปกติวิธีที่ได้จากมาตราผู้ชายและมาตราผู้หญิงได้จากกลุ่มตัวอย่างใหม่ซึ่งประ-
กอบด้วยเด็ก 300 คนในแต่ละระดับอายุ ตั้งแต่ 5 ปีถึง 15 ปี กลุ่มตัวอย่างนี้คัด
เลือกเพื่อให้เป็นตัวแทนของประชากรสหรัฐอเมริกาในย่านอาชีพของบิดาและภูมิภาค
ของภูมิภาคต่างๆ คะแนนดิบจากแต่ละมาตราจะแปลงเป็นคะแนนมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 100 และความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 15

ความเที่ยงและความตรงของแบบสอบถามวาดภาพ

ความเที่ยงของแบบสอบถามประเมินไว้ 2 แบบคือ¹

1. ความคงที่ของผู้ตรวจให้คะแนน
2. ความคงที่ของการวาดภาพของเด็ก

ความตรงของแบบสอบถามก็ได้ประเมินไว้ 2 แบบเช่นกันคือ²

1. พิจารณาจากผลหลายๆคน จากประสบการณ์เฉพาะอย่าง และ
การฝึกเกี่ยวกับการวาดภาพ

2. หาความสัมพันธ์ทางสถิติกับการวัดทางเชาวน์ปัญญาอื่นๆ และหา
ความสัมพันธ์กับความสามารถอื่นๆที่สัมพันธ์กับลักษณะที่ประเมินโดยมาตราการวาดภาพ
(Drawing Scale)

¹Dale B. Harris, Children's Drawings as Measures of Intellectual Maturity, p. 90.

²Ibid.

ความเที่ยงของแบบสอบถามรูปคน (Draw-a-Man Test) ได้มีการวิจัยซ้ำกันหลายหน และใช้วิธีการหลายวิธีในการศึกษา แม็คคาร์ธี (McCarthy)¹ ทดสอบกับเด็กนักเรียนชั้นที่ 3 และชั้นที่ 4 จำนวน 386 คนโดยมีการควบคุมอย่างรอบคอบ ความเที่ยงแบบทดสอบซ้ำ (Test-retest) ในช่วง 1 สัปดาห์มีค่าเท่ากับ .68 และความเที่ยงแบบแบ่งครึ่ง (Split-half) มีค่าเท่ากับ .89 การนำภาพวาดเดิมให้อีกคนหนึ่งตรวจให้คะแนนก็ได้อาความเที่ยงระหว่างผู้ตรวจให้คะแนน (Interscorer Reliability) เท่ากับ .90 และในกรณีที่ผู้ตรวจให้คะแนนคนเดิมตรวจให้คะแนนซ้ำอีกได้อาความเที่ยงเท่ากับ .94

สตรัมเปียร์ (Strümpeier) และไมนี (Mienie)¹ ได้ศึกษาความเที่ยงของแบบสอบถามภาพกุกีนิฟ-แอร์วิสโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนิวซาวอายุเฉลี่ย 11.44 ปีจำนวน 79 คน จากโรงเรียนประถมในอาฟริกา ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบสอบถามซ้ำในช่วง 4 เดือนสำหรับมาตรฐานชาย และมาตรฐานหญิงเท่ากับ .73 และคะแนนรวมเป็น .80 ความเที่ยงแบบซอกู-ซอกูสำหรับมาตรฐานชายมีค่า .88 มาตรฐานหญิงมีค่า .92 สัมประสิทธิ์ความเที่ยงระหว่างผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน มาตรฐานชายมีค่า .91 มาตรฐานหญิงมีค่า .92 และคะแนนรวมมีค่า .94

ยูล (Yule) ล็อกเยอร์ (Lockyer) และนูน (Noone)² ได้ศึกษาความเที่ยงของแบบสอบถามภาพโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีอายุเฉลี่ย 10 ปี

¹Dale B. Harris, Children's Drawings as Measures of Intellectual Maturity, p. 21.

²D. J. W. Strümpeier and C. J. P. Mienie, "A Validation of the Harris-Goodenough Test," Journal of Educational Psychology 38 (February 1968): 96-100.

³William Yule; Linda Lockyer and Ahilya Noone, "The Reliability and Validity of the Goodenough-Harris Drawing Test," Journal of Educational Psychology 37 (February 1967): 110-111.

1. เกือบ จำนวน 131 คน จากเมืองอิสเซิล ออฟ ไวท์ (Isle of Wight) พบว่าความเที่ยงระหว่างผู้ตรวจให้คะแนน 3 คนแยกตามระดับอายุและเพศมีค่าตั้งแต่ .83 ถึง .93 ในกลุ่มย่อยและตั้งแต่ .86 ถึง .91 ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และได้สรุปว่าค่าความเที่ยงค่อนข้างต่ำกว่าที่แฮร์ริสรายงานไว้

ซินห์ (Sinha)¹ ศึกษาความเที่ยงของแบบสอบถามภาพโดยทดสอบกับเด็กอังกฤษที่มีอายุตั้งแต่ 7-11 ปีจำนวน 506 คน พบว่าความเที่ยงแบบสอบถามค่อนข้างต่ำ คือมีค่าอยู่ระหว่าง .57-.74 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคนละกลุ่มกับที่ใช้ศึกษาปกติวิสัย ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดค่าความเที่ยงสำหรับมาตราผู้ชายเป็น .65 มาตราผู้หญิงเป็น .58 ความเป็นเอกพันธ์ของข้อ (Item-Homogeneity) โดยใช้สูตรคูเคอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson 20) มีค่าระหว่าง .84ถึง.90 ความเที่ยงระหว่างผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน แยกตามกลุ่มอายุมีค่า .65ถึง.88 เมื่อรวมทั้งหมด ความเที่ยงของผู้ตรวจ (Scorer Reliability) สำหรับมาตราผู้ชายเป็น .81 และมาตราผู้หญิงเป็น .98

แฮร์ริสพบว่าการทดสอบซ้ำกับเด็กอนุบาลโดยทดสอบในวันต่อมาได้ผลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และคะแนนจากมาตราเก่ากับมาตราใหม่มีค่าสหสัมพันธ์กันอยู่ระหว่าง .91และ.98 ในกลุ่มเด็กที่มีอายุใกล้เคียงกันค่าสหสัมพันธ์ระหว่างมาตราผู้ชายและมาตราผู้หญิงสูง เท่ากับกับความเที่ยงแบบแบ่งครึ่งของมาตราผู้ชายที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างที่เทียบเคียงกันได้ ภายใต้นี้แฮร์ริสจึงเสนอแนะให้ถือว่ามาตราผู้ชายและมาตราผู้หญิงเป็นชุดสลับกัน (Alternate Form) และให้ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานทั้งสอง เพื่อให้มีความเที่ยงมากขึ้น²

¹M. Sinha, "A Study of the Harris Revision of the Goodenough Draw-a-Man Test," Journal of Educational Psychology 40 (February 1970); 221-222.

²Anne Anastasi, Psychological Testing, p. 248.

จากการศึกษาของสตรีมเปียร์¹ พบว่าสหสัมพันธ์ระหว่างมาตราผู้ชายและ
มาตราผู้หญิงสำหรับคะแนนดิบเป็น .78 และคะแนนมาตรฐานเป็น .80 และได้อธิบาย
เสนอแนะว่ามาตราผู้หญิงไม่สามารถใช้เป็นแบบสอบคู่ขนาน (Parallel Form)
กับมาตราผู้ชายได้อย่างแท้จริงนัก ถ้าจะให้ได้ผลที่น่าเชื่อถือได้ก็โดยการรวมคะแนน
ทั้งสองมาตราเข้าด้วยกัน ค่าแก้ของสัมประสิทธิ์ความเที่ยงภายในก็จะเป็น .87
สำหรับคะแนนดิบและ .94 สำหรับคะแนนมาตรฐานรวม

ข้อมูลเกี่ยวกับความตรงตามทฤษฎีของแบบสอบวาดภาพ ได้จากค่าสหสัมพันธ์กับแบบสอบเขาวงกตปัญหาอื่นๆ จากการศึกษานี้ของแฮร์ริส² ค่าสหสัมพันธ์เหล่านี้ต่างกันมาก แต่ส่วนใหญ่ก็มีค่ามากกว่า .50 ในการศึกษาเกี่ยวกับเด็กนักเรียนชั้น 4 จำนวน
100 คน พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างแบบสอบวาด รูปคนและแบบสอบอื่นๆ ที่ทราบ
องค์ประกอบแล้ว ความสัมพันธ์เหล่านี้แสดงว่าภายในระดับอายุต่างๆ กันที่ทดสอบ
แบบสอบวาดรูปคนมีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับแบบสอบการใช้เหตุผล ความถนัดเชิงอวกาศ
(Spatial Aptitude) และความแม่นยำในการรับรู้ แต่ตามการประสานงาน
กล้ามเนื้อและตา (Motor Coordination) มีพบาพน้อยมากที่ระดับอายุนี้
สำหรับเด็กอนุบาล แบบสอบวาดรูปคนมีค่าสหสัมพันธ์สูงกว่ากับความถนัดเชิงตัวเลข
และมีสหสัมพันธ์ต่ำกว่ากับความรวดเร็วและความแม่นยำในการรับรู้ เมื่อเปรียบเทียบ
กับเด็กระดับชั้น 4 ข้อค้นพบเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าแบบสอบนี้อาจจะวัดหน้าที่ที่แตกต่างกัน
บ้างในระดับอายุต่างกัน

งานวิจัยเกี่ยวกับความตรงของแบบสอบวาดภาพมีดังนี้

บูล ล็อกเยอร์ และนู³ ได้ศึกษาความตรงของแบบสอบวาดภาพโดยใช้

¹D. J. W. Strümpfer and C. J. P. Mienie, " A Validation of the Harris-Goodenough Test," p. 96-100.

²Anne Anastasi, Psychological Testing, p. 248-249.

³William Yule; Linda Lockyer and Ahilya Noone, " The Reliability and Validity of the Goodenough-Harris Drawing Test," p. 110-111.

มาตราเขาวนปัญญาเวสต์เลอร์สำหรับเด็ก (WISC) 4 มาตราย่อย กับเด็กอายุเฉลี่ย 10 ปี 1 เดือนมาตราย่อยทั้ง 4 ได้แก่ ความคล้ายกัน (Similarity) คำศัพท์ (Vocabulary) การออกแบบโดยใช้ก้อนสี่เหลี่ยม (Block Design) และการประกอบชิ้นส่วนสิ่งของ (Object Assembly) พบว่าสหสัมพันธ์ระหว่างไอคิวจากแบบสอบวาดภาพ (Draw-a-Man IQs) กับไอคิวจากแบบสอบ WISC (WISC IQs) ระหว่างกลุ่มและระหว่างผู้ประเมินที่มีนัยสำคัญมีขนาดตั้งแต่ .33 ถึง .66 จากการศึกษานี้ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า แม้อาสาสมัครจะมีนัยสำคัญสูง แต่ก็ค่าเกินกว่าจะยอมรับข้อตกลงของแบบสอบวาดภาพกูดอิน์ฟ-แอร์ริสให้เป็นแบบสอบวัดเขาวนปัญญาทั่วไปของเด็กอายุ 9-11 ปีได้

สตรีมเปียร์ และไมนี¹ ได้ศึกษาความตรงของแบบสอบวาดภาพกับเด็กอายุเฉลี่ย 11.44 ปี ตัวเกณฑ์ที่ใช้ได้แก่แบบสอบเขาวนปัญญา แบบวัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน แบบทดสอบความเฉลียวฉลาด HSPQ คะแนนจากแบบฝึกหัด การจัดอันดับโดยครู และอาชีพของบิดา พบว่าสัมประสิทธิ์ความตรงมีค่าจากค่าไปถึงปานกลาง คะแนนจากแบบสอบวาดภาพเป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ไม่ดีเท่าทำนายเขาวนปัญญา ในแบบทดสอบความเฉลียวฉลาด HSPQ มาตราที่มีสหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับคะแนนจากแบบสอบวาดภาพคือมาตราที่ชี้ถึงความเฉื่อยชาทางอารมณ์ (Plegmatic Temperament) เพียงมาตราเดียว ส่วนความสัมพันธ์กับอาชีพของบิดามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สำหรับมาตราผู้ชายมีค่า .27 และไอคิวรวมมีค่า .22 ซึ่งพบว่าผู้ที่ได้คะแนนสูงอาชีพของบิดามักอยู่ในระดับสูงด้วย จากการทดสอบความตรง

¹D. J. W. Strümpeier and C. J. P. Mienie, " A Validation of the Harris-Goodenough Test," p. 96-100.

โดยใช้แบบวัดชาวแอฟริกาใต้ NSAIS (New South African Individual Scale) และ NSAGT (New South African Group Test) พบว่าค่าสหสัมพันธ์ที่ได้นับสนุนข้อสรุปของแฮร์ริสที่ว่า คะแนนจากแบบสอบวาดภาพไม่สัมพันธ์กับการประกอบการแบบไม่ใช้ถ้อยคำ (Nonverbal Performance) มากไปกว่าการประกอบการแบบใช้ถ้อยคำ (Verbal Performance)

พินท์¹ ศึกษาความตรงของแบบสอบวาดภาพกับเด็กอังกฤษในกรุงลอนดอน ที่มีอายุตั้งแต่ 7 ปีถึง 11 ปี โดยหาความสัมพันธ์กับแบบสอบชาวแอฟริกาใต้แบบไม่ใช้ถ้อยคำ (NFER Non-verbal 5, Primary Verbal 1,2) แบบสอบศิลปะ พิคเจอร์ (Deside Picture Test) และความรอบรู้จากโรงเรียน (School Attainment) พบว่าค่าสหสัมพันธ์มีนัยสำคัญน้อยกว่า .05 โดยที่สหสัมพันธ์กับแบบสอบชาวแอฟริกาใต้มีค่าตั้งแต่ .04 ถึง .07 สำหรับมาตรฐานชาย และ .07 ถึง .64 สำหรับมาตรฐานหญิง ส่วนสหสัมพันธ์กับความรอบรู้จากโรงเรียนมีค่าตั้งแต่ -.03 ถึง .61 สำหรับมาตรฐานชาย และ -.05 ถึง .61 สำหรับมาตรฐานหญิง

> จากการศึกษาเกี่ยวกับความเที่ยงของแบบสอบวาดภาพ พบว่ามีการศึกษาหลายวิธีและหลายครั้ง แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่าการหาความเที่ยงอยู่ 4 วิธีคือ หาความเที่ยงแบบสอบซ้ำ แบบแบ่งครึ่งแบบสอบ (ข้อคู่-ข้อคี่) ความเที่ยงระหว่างผู้ตรวจให้คะแนน และความเที่ยงแบบคัลเลอร์-ริชาร์ดสัน 20 ซึ่งพบว่าความเที่ยงแบบสอบซ้ำมีค่าปานกลาง ส่วนความเที่ยงอีก 3 แบบมีค่าค่อนข้างสูง

< จากการศึกษาเกี่ยวกับความตรงของแบบสอบวาดภาพ พบว่ามีการหาความตรงหลายวิธีโดยหาความสัมพันธ์กับคะแนนจากแบบสอบชาวแอฟริกาใต้แบบวัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน แบบทดสอบความแตกต่างสอง ความรอบรู้จากโรงเรียน

¹ M. Sinha, "A Study of the Harris Revision of the Goodenough Draw-a-Man Test," p. 221-222.

การจัดอันดับโดยครู และอาชีพของบิดา ซึ่งพบว่าสัมพันธ์กับความตรงพิจารณาโดย
ส่วนรวมมีค่าจากค่าไปจนถึงปานกลาง

จิตวิทยาการวาดภาพ: ทฤษฎี¹

การวาดภาพของเด็กนั้นเปลี่ยนไปเรื่อยๆตามวุฒิภาวะของเด็กแต่ละคน
ภาพวาดเป็นเสมือนสื่อของการแสดงออกในรูปของการรับรู้และกลไก โดยเริ่มจาก
การสร้างมโนทัศน์ขั้นต้นง่าย ๆ ก่อน โดยที่การแสดงออกของการวาดภาพมีความสำคัญ
น้อยมาก แต่การสร้างมโนทัศน์และการสื่อสารมีความสำคัญมากขึ้น เมื่อมโนทัศน์เริ่ม
ถูกจำกัดความหมายและถูกบังคับด้วยการรับรู้ทางสายตาแล้ว รูปที่เด็กวาดก็เริ่มมี
ความึกซึ้งและแบ่ง เป็นจำพวก ใดมากขึ้นด้วย จนกระทั่งความถึกของ เด็ก
เหล่านั้นพุ่งเข้าเกินความสามารถของเขา เด็กก็จะเริ่มใช้วิจารณญาณของตนเอง เข้า
มาแทรก ในการวาดภาพที่ค่อนข้างยาก เด็กต้องการฟังสิ่งที่มองเห็นด้วยตามากขึ้น
เขาจะพยายามวาดภาพให้สำเร็จโดยใช้การทดลองหรือการเลียนแบบจากภาพถ่าย
และภาพวาด

ภาพวาดกลายเป็นการแสดงออกทางสุนทรียะสำหรับเด็กโต วัยรุ่น
และผู้ใหญ่ ในเด็กที่เล็กกว่าก็สร้างมโนทัศน์ทางสุนทรียะที่เป็นนามธรรมเช่นกัน แต่
เป็นเพียงระดับมโนทัศน์ขั้นต้นเท่านั้น และในเด็กเล็กๆภาพวาดก็แสดงถึงความชอบ
หรือความรู้สึกเช่นกัน แต่เป็นระดับการแสดงออกทางกลไกเท่านั้น สำหรับเด็กที่โต
กว่าและวัยรุ่น สามารถใช้เทคนิค คติกิจกรรมในรูปของคำนิยามเพิ่มเข้าไปกับภาพ
ที่เห็นจริงได้ด้วย โดยทั่วไปเด็กจะหยุดการวาดภาพโดยธรรมชาติที่อายุ 12 ถึง 14 ปี
ขึ้นไปจึง เป็นการจำกัดโอกาสในการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับแบบสอวาดภาพต่อไป

¹Dale B. Harris, Children's Drawings as measures of Intell-
ectual Maturity, p. 209-210.

จิตวิทยาการวาดภาพ: พฤติกรรมการวาดภาพ¹

ระยะเริ่มแรก ภาพวาดของเด็กมีความหมายเพียง เพื่อจะบอกว่าเป็นการใช้ของประกอบทางกลไกควบคุมสาระสำคัญและเป็นการจัดเรียงของภาพวาดเท่านั้น แต่ต่อมาจะบอกมากกว่านั้น ความเจริญของเด็กจะเริ่มค่อยเบาบางๆ ไปสู่แบบที่ซับซ้อนขึ้นโดยลักษณะของสิ่งที่ เป็นรูปธรรมใดเข้าไปอยู่ในตัว เด็กเมื่อเขาโตขึ้น ความสามารถในการที่จะวาดภาพให้เป็นรูปเป็นร่างมีมากขึ้นอาจขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการรับรู้ในสิ่งนั้นๆ ได้ดีกว่าก็ได้ นั่นคือเด็กเล็กๆสามารถวาดภาพให้เป็นรูปเป็นร่างมากขึ้นได้ดูเหมือนจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่คานกล้ามเนื้อมือและการเคลื่อนไหวมากกว่าประสบการณ์ที่เห็นด้วยตา แต่เด็กที่อายุมากขึ้นเริ่มเห็นมากขึ้น การเจริญของอายุและประสบการณ์เหล่านี้เปรียบเสมือนวุฒิภาวะในการวาดภาพของเด็กซึ่งจะมีเพิ่มมากขึ้นโดยไม่เปลี่ยนแปลงโดยเสียที่เดียว

นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กๆไม่เคยวาดภาพวัตถุออกมาตรงๆอย่างที่เราเห็น แต่เด็กจะเลือก เปลี่ยนแปลงและเพิ่มสิ่งที่คิดว่าอาจจะเกี่ยวข้องกับวัตถุนั้นลงในภาพวาดของเขา แนวโน้มเหล่านี้เกิดขึ้นเสมอแม้วัตถุจะถูกลอกเลียนแบบมาจากตัวอย่างหรือวาดขึ้นโดยอาศัยความจำก็ตาม ความหมายของวัตถุต่อเด็กแม่จะเป็นความซับซ้อนและรายละเอียดจำนวนมากของวัตถุนั้นก็ตามจะมีอิทธิพลต่อภาพวาดของเด็ก นอกจากนี้ ภาษาก็ดูเหมือนจะมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการวาดภาพของเด็กอย่างมาก ความจริงข้อนี้ช่วยเสริมในการสรุปว่า การวาดภาพของเด็กเป็นกระบวนการของความรูความเข้าใจขั้นต้น

การศึกษาเด็กจากภาพที่เด็กวาด

การศึกษาเด็กจากภาพที่เด็กวาดมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงให้เห็นว่าภาพวาดของเด็กๆจะสะท้อนให้เห็นลักษณะการรับรู้หลายๆอย่างได้ก็เท่ากับการใช้สายตา

¹Dale B. Harris, Children's Drawings as Measures of Intellectual Maturity, p. 173.

โดยเพิ่มขึ้นตามระดับอายุหรือไม่ และต้องการแสดงให้เห็นด้วยว่ารูปลักษณ์หรือความเจริญวัยจะเพิ่มความสามารถในการวาดภาพที่แสดงลักษณะของความคิดที่เกี่ยวข้องหรือไม่

เมื่อศูนย์รวมทางจิตวิทยาสนใจการศึกษาความคิดของคน ตอนปลายศตวรรษที่ 19 ภาพวาดของคนก็เริ่มมีความสำคัญโดยเป็นสื่อกลางในการเข้าใจความคิดของเด็ก ผู้ศึกษาสมัยแรกๆพบว่าเด็กเล็กๆชอบวาดสิ่งที่คล้ายๆกัน¹ เช่น คน บ้าน ต้นไม้ เรือและสัตว์ ภาพคนเป็นภาพหนึ่งที่เด็กชอบวาดที่สุด นักศึกษาเหล่านี้ก็ค้นพบความจริงที่ว่าวิวัฒนาการในการแสดงออกโดยใช้ภาพคนของเด็กจะเริ่มจากลักษณะทั่วไปง่าย ๆ มาเป็นความละเอียดและประณีต

นักการศึกษาการวาดภาพเด็กส่วนใหญ่สนใจเรื่องความเข้าใจขบวนการของความคิดโดยใช้วิธีวิเคราะห์ ในการวัดผลการวาดภาพก็ใช้วิธีวิเคราะห์รายละเอียด วิธีการนี้มีความสำคัญในการศึกษาภาพวาดในปัจจุบัน โดยเฉพาะมาตราสำหรับประเมินรูปลักษณ์ทางเชาวน์ปัญญาของบุคคลอื่นที่ผู้มีการแสดงให้เห็นแล้วว่าเชื่อถือได้ คือผู้ตรวจให้คะแนนแต่ละคนมีความเห็นตรงกันสูงและเด็กแสดงความคิดของการได้คะแนนจากการวาดภาพซ้ำอีกครั้งหนึ่งซึ่งอย่างไรก็ตามอิทธิพลที่อาจเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการประเมินโดยการให้มาตรานี้ก็คือคำสั่ง หรือสิ่งที่ให้โดยผู้คุมสอบนั่นเอง

วิธีการให้คะแนนแบบวิเคราะห์นี้ถูกศึกษาก่อนข้างละเอียดถี่ถ้วนเพื่อจะรู้ว่าเด็กที่ไม่เหมือนคนอื่นเกี่ยวกับการสังเกตนั้นจะปฏิบัติเหมือนเด็กปกติโดยทั่วไปหรือไม่ มีการค้นพบว่า เด็กที่มีการปรับตัวทางอารมณ์และสังคมได้ไม่ดีนั้น วาดภาพได้ไม่ดีเท่าเด็กที่ปรับตัวได้ดีกว่าในกลมอายุและระดับความสามารถทางสมองเดียวกัน ภาพวาดของเด็กเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะคล้ายคลึงกับเด็กปัญญาอ่อน (Retarded Children) อย่างไรก็ตามวิธีการให้คะแนนนี้ไม่สามารถจะทำนายเกี่ยวกับโรคประสาทหรือการถูกรบกวนอย่างรุนแรงได้ นอกจากนี้ยังมีการวิเคราะห์เกี่ยวกับความสามารถของเด็ก

¹Dale B. Harris, Children's Drawings as Measures of Intellectual Maturity, p. 36.

หุนวกร่างเหมือนกัน เช่น กิลลีส์ (Gillies)¹ ได้ศึกษาความเปลี่ยนแปลงในการวาดภาพคนและการวาดภาพตัวเองของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กหุนวกร 88 คนและเด็กปกติ 105 คนโดยให้เด็กวาดภาพคนและภาพตัวเองลงในกระดาษขนาด 10x7 นิ้ว การตรวจให้คะแนนใช้เกณฑ์จากแบบสอบวาดภาพคนของกุกซ์นี่ฟี่ (1926) หลังจากนั้นคะแนนของแต่ละภาพของแต่ละคนมาเปรียบเทียบกันพบว่ากลุ่มเด็กปกติให้คะแนนภาพคนมากกว่าภาพตัวเอง ส่วนกลุ่มเด็กหุนวกรให้คะแนนภาพตัวเองมากกว่าภาพคน ความแตกต่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และในความสัมพันธ์ของขนาดของภาพพบว่าภาพตัวเองของกลุ่มปกติเล็กกว่าภาพคน แต่ภาพตัวเองจากกลุ่มหุนวกรใหญ่กว่าภาพคน ความแตกต่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลเหล่านี้ถูกอธิบายและตรวจสอบกันอย่างกว้างขวาง เพื่อพิจารณาถึงความเกี่ยวข้องที่อาจเป็นไปได้ในการพัฒนาโน้ตสันและการปรับตัวทางสังคม

เด็กที่มีความเจริญในด้านต่างๆกับเด็กที่ยังไม่เจริญจะแสดงออกทางการวาดแตกต่างกัน ความเจริญของเด็กในด้านต่างๆผลงานจะแสดงออกมาอย่างไรนั้นจะกล่าวถึงดังนี้:

ก. เด็กที่มีความเจริญในด้านเชาวน์ปัญญา ภาพที่เด็กวาดจะแสดงสิ่งเหล่านี้

1. ภาพไม่เป็นแบบที่ซ้ำซาก เด็กบางคนที่เชาวน์ปัญญาไม่ค่อยเจริญจะวาดภาพซ้ำอยู่แต่อย่างเดียว

¹ John Gillies, "Variations in Drawings of 'A Person' and 'Myself' by Hearing-Impaired and Normal Children," Journal of Educational Psychology 38 (February 1968): 86-89.

² ประเทิน มหาจันทร์, "ศึกษาเด็กจากภาพที่เขาวาด," ประชาศึกษา 15 (ธันวาคม 2506), หน้า 262-268.

2. แสดงความแจ่มชัดออกมาในภาพ เด็กอาจจะวาดได้โดยละเอียด แม้จะเป็นเพียงส่วนประกอบย่อยๆ เช่น เส้นผม เล็บ ขนตา ส่วนเด็กที่เขาวนมีอยู่ ยังไม่เจริญมักจะเขียนไว้เป็นจุดๆ เท่านั้น

3. แสดงความลึกอย่างเด่นชัดออกมาในภาพที่เขาวาด เช่นวาดครู กับบิดาของ เขาก็จะแตกต่างกัน

4. เมื่อเปรียบเทียบผลงานครั้งหลังสุดกับผลงานครั้งก่อนๆ จะเห็นว่า เด็กมีความงอกงามทางการวาดมากขึ้น

ข. เด็กที่มีความเจริญทางอารมณ์ ภาพที่เด็กวาดจะแสดงสิ่งเหล่านี้

1. วาดเปลี่ยนแปลงไปเสมอไม่ซ้ำซาก

2. รู้จักเปรียบเทียบขนาดของสิ่งที่วาดได้ถูกต้องใกล้เคียงความจริง

3. วาดในขอบเขตที่จำกัดได้ เด็กบางคนครูให้วาดในกรอบ

สี่เหลี่ยมแต่มักจะวาดล้ำออกมาหรือไม่ถึงกรอบ

4. เด็กที่มีอารมณ์เปิดปกติ มักวาดภาพมีความจริงมาก เช่น อาจ วาดฟันโต ตาโต ปากใหญ่ หรือใช้สีฉูดฉาดเกินควร เป็นการแสดงออกทางอารมณ์ อย่างรุนแรง

สำหรับทางด้านจิตใจนั้นผลงานทางการวาดก็แสดงให้เห็นถึงสภาพจิตใจได้ มากทีเดียว เช่น เด็กที่ชอบวาดอะไรซ้ำๆ มักมีอารมณ์ไม่ปกติ เด็กที่มีอารมณ์เป็นอิสระ เส้นที่วาดมักจะติดต่อกันโดยไม่ขาดตอน เด็กที่ถูกบังคับบังคับมีขาดอิสระ เส้นที่วาดจะไม่ ติดต่อกันเลย เด็กที่วาดรูปซ้ำๆ มักเป็นเด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง ต้องการความ อบอุ่นและความปลอดภัย เด็กที่ขาดและอาบนั้น เส้นที่วาดมักเบาไม่แน่นอน ส่วนเด็กที่ กาลังใจดี เส้นที่วาดจะมีน้ำหนักแน่น ถ้าเส้นวาดหนักและหนาหมายถึงว่าจิตใจของ เด็กมั่นคงไม่เอนเอียง

ค. เด็กที่มีความเจริญทางสังคม ภาพที่เด็กวาดจะแสดงสิ่งเหล่านี้

1. สามารถแสดงรายละเอียดในภาพได้มาก เพราะเด็กได้มีโอกาส สร้างความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมได้มาก

2. เด็กรู้จักสร้างจุดสำคัญของภาพก่อน แล้วสร้างส่วนประกอบที่

ละเอียดยุติในภายหลัง

ง. เด็กที่มีความเจริญทางร่างกาย ภาพที่เด็กวาดจะแสดงสิ่งเหล่านี้

1. เด็กที่มีสุขภาพดี จะแสดงความรู้สึกที่เป็นอิสระออกมาในภาพ
2. มักแสดงความคิดเห็นในภาพ เช่น ถ้าวาดคนวิ่ง เขาจะแสดงอาการเคลื่อนไหวให้ปรากฏที่ขา เป็นต้น
3. เด็กสามารถบังคับมือให้ลากเส้นได้เรียบร้อย ทำให้รูปชัดเจน ไม่เประอะเปื้อน เส้นงดงาม
4. เด็กแสดงออกทางภาพซึ่งมีร่องรอยชี้ให้เห็นความไวต่อความรู้สึกของเด็ก เช่น มีการเน้นที่ตา มือ ปาก เพื่อแสดงความรู้สึกบางอย่างออกมาในภาพ
5. เด็กที่มีความบกพร่องในส่วนใดจะแสดงออกมาในภาพเพื่อการชดเชยสิ่งที่ตนบกพร่อง เช่น หูหนวก ก็มักจะวาดเน้นที่หู
6. เด็กที่มีสุขภาพไม่สมบูรณ์จะวาดภาพในขอบเขตที่จำกัดไม่ได้

จ. เด็กที่มีความเจริญทางสุนทรียภาพ

ความเจริญในด้านนี้ หมายถึงการรู้จักคุณค่าของสิ่งที่สวยงาม รู้จักจำแนกว่าอะไรสวย อะไรไม่สวย การวาดภาพของเขาจะแสดงสิ่งเหล่านี้

1. แสดงการตกแต่งประดับประดาภาพของเขาได้อย่างงดงาม
2. เด็กรู้จักจัดระเบียบของภาพได้ก็ รู้ว่าอะไรควรวางไว้ที่ใด
3. เด็กจะคำนึงถึงความสำคัญของส่วนรวมในภาพก่อนแล้วจึงตกแต่งประดับประดาประดาราายละเอียดยุติภายหลัง
4. เด็กจะคำนึงถึง เรื่องความสะอาด ความมีระเบียบของภาพที่เขาวาดด้วย

ฉ. เด็กที่มีความเจริญในทางสร้างสรรค์

เด็กที่มีความเจริญในทางสร้างสรรค์นั้นสามารถวางแนวความคิดใหม่ๆ แปลกๆ ได้โดยไม่ต้องมีสิ่งเรามาเร้า เวลาวาดมักไม่ต้องคอยถามครู หรือครูเพื่อน เขาจะวาดไปตามความคิดของเขา ส่วนเด็กที่ซอซอเขินเขินเพื่อน เป็นเด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความคิดในการสร้างสรรค์

เด็กที่มีความเจริญในทางสร้างสรรค์ ภาพที่เด็กวาดจะแสดงสิ่งต่อไปนี้

1. มักหาเรื่องราวที่แปลกๆและเหมาะสมมาวาดได้
2. เด็กจะปรับปรุงสัญลักษณ์ที่เขาวาดอยู่เสมอ เช่น แดกก่อนเลยวาดปากคนเป็นขีดเฉยๆและตาเป็นจุด ก็จะสามารถแก้ไขปรับปรุงการวาดให้ดีขึ้นเรื่อยๆ
3. เด็กรู้จักวาดภาพที่คิดขึ้นเป็นเรื่อง เป็นราวต่างๆได้ทั้งรู้จักตั้งชื่อภาพได้อย่างเหมาะสม

๕. เด็กที่มีความเจริญทางการรับรู้ ภาพวาดจะแสดงสิ่งเหล่านี้คือ

1. เด็กจะสามารถกะระยะ เปรียบเทียบได้อย่างถูกต้อง เช่น แขนคองไม้โตกว่าขา นิ้วมือจะวาดโตครบถ้วน
2. เด็กจะวาดจากส่วนใหญ่ของภาพก่อน แล้วจึงเพิ่มเติมส่วนย่อยภายหลัง
3. เด็กจะลากเส้นสายติดต่อกันไปโดยมาก ไม่ขยุกขยิกหรือขาดตอน
4. เด็กสามารถใช้สีได้ใกล้เคียงกับสีธรรมชาติ

การศึกษาภาพที่เด็กวาดนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ทำให้ครูสามารถเข้าใจได้ว่าเด็กที่ตนกำลังสอนอยู่นั้นเป็นอย่างไรบ้าง ต้องการความช่วยเหลือในด้านใด เพราะภาพที่เด็กวาดจะเป็นเหมือนกระจกเงาที่ส่องให้เห็นตัวเด็กได้ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สภาพของเด็กเป็นอย่างไร เขาก็จะแสดงออกมานั้นในภาพที่เขาวาด โดยไม่มีการปิดบังอำพรางทำให้เราทราบความต้องการของเด็กแต่ละคน เพื่อจะได้หาทางช่วยเหลือส่งเสริมได้ถูกต้อง

ขั้นพัฒนาการในการวาดรูปคนของเด็ก

จากการศึกษาพัฒนาการทางศิลปะของ เด็กตะวันตกของโลเวนเฟลด์ (Lowenfeld) พบว่าเด็กที่มีอายุอยู่ในช่วง 4-7 ปีจะมีพัฒนาการทางศิลปะอยู่ในขั้นที่ 2 คือขั้นการเขียนภาพให้มีความหมาย

(Pre-Schematic Stage)¹ ลักษณะภาพมีวงกลมเป็นสัญลักษณ์ของหัว มีเส้นยาวเป็นแขนขาในระยะนี้ๆ แต่ภายหลังจะแสดงออกมาเป็นลำตัว หน้าตาเพิ่มขึ้น แต่เส้นที่เขียนยัง เป็น เพียงสัญลักษณ์ของส่วนนั้นๆ

ในประเทศไทย อีชชา² ได้ศึกษาขั้นพัฒนาการทางศิลปะกับเด็กประถม ศึกษาโดยยึดหลักเกณฑ์พัฒนาการทางศิลปะที่ไอเวิน เฟลด์ทักการวิจัยค้นคว้าไว้ เป็นเกณฑ์ พบว่าลักษณะการวาดภาพคนของนักเรียนทุกกลุ่มอายุพัฒนาขั้นพัฒนาการทางศิลปะขั้นที่ 1 ไปแล้ว นักเรียนที่พัฒนาดังขั้นพัฒนาการทางศิลปะขั้นที่ 2 มีรวมทั้งสิ้น ร้อยละ 81.25 โดยพบว่าลักษณะการวาดภาพคนของนักเรียนที่อยู่ในขั้นพัฒนาการขั้นที่ 2 แบ่งเป็น 4 ลักษณะคือ

1. เขียนวงกลมแทนศีรษะ มีเส้นยาวแทนลำตัว แขน ขา ไม่แสดงเพศ
2. ลักษณะคล้ายกับลักษณะที่ 1 แต่แสดงเพศด้วยกระโปรงหรือกางเกง
3. มีเส้นอื่นๆเพิ่มเติมนอกจากเส้นบาวๆที่แทนลำตัว แขน ขา แต่ไม่

แสดงเพศ

4. ใช้เส้นเรขาคณิตและเส้นอื่นๆปนกัน แสดงเพศด้วยนม กระโปรงและ

กางเกง

นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กที่มีพัฒนาการทางศิลปะขั้นที่ 1 ขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3 จะวาดภาพคนหน้าตรงมากที่สุด ส่วนพัฒนาการทางศิลปะขั้นที่ 4 จะวาดภาพหน้าตรง และหน้าข้างปนกัน และไม่มีนักเรียนในกลุ่มอายุใดที่พัฒนาการถึงขั้นที่ 5 ซึ่งเป็นขั้นสุดท้าย

¹Viktor Lowenfeld, Creative and Mental Growth, 3d ed.

(New York: Macmillan Co., 1957), p. 108-116.

²อีชชา แสงอัสนีย์ "การศึกษาขั้นพัฒนาการทางศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการสอนศิลปะตามแนวเก่าและแนวใหม่" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท-บัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515)

แบบสอบวาดภาพคนกับความสามารถพิเศษทางศิลปะ

กูคอินน์ไฟได้รายงานการศึกษาความสัมพันธ์ของแบบสอบวาดภาพคนกับการฝึกฝนทางศิลปะไว้หลายครั้ง เพื่อศึกษาว่าเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางศิลปะเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่มีความสามารถทั่วไป เท่าๆกันนั้นจะได้คะแนนจากแบบสอบวาดภาพคนสูงกว่าหรือไม่ ผลจากการศึกษาพบว่าเด็กที่ได้รับการฝึกวาดภาพคนมาก่อนจะทำแบบสอบได้คะแนนดีกว่า¹ อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีหลักฐานว่าการฝึกทางศิลปะแบบใดที่มีผลทำให้ได้คะแนนมากกว่ากัน จากการศึกษาที่กูคอินน์ไฟยัง เจตพบว่าเด็กที่มีประสบการณ์ในการใช้ดินสอเพียงเล็กน้อยควรได้ฝึกการวาดภาพด้วยดินสอก่อนที่จะทำการทดสอบเพื่อซ้จักข้อบกพร่องที่อาจมีผลมาจากความไม่คุ้นเคยกับสิ่งที่จะใช้วาด และยังพบว่าความตั้งใจมีผลต่อการรู้จักวาดภาพด้วยตนเอง ซึ่งพบว่าจะมีมากขึ้นในเด็กที่มีอายุสูงขึ้น

ความแตกต่างระหว่างเพศจากการทดสอบวาดภาพ

จากการทดสอบวาดภาพ กูคอินน์ไฟพบว่าเพศหญิงได้คะแนนสูงกว่าเพศชายอย่างเห็นได้ชัดทุกๆระดับอายุ ยกเว้นที่อายุ 12 ปี โดยเชื่อว่าเนื่องจากเด็กผู้หญิงอ่านหนังสือได้ง่ายและมีนิสัยชอบศึกษามากกว่าเด็กผู้ชาย จึงทำให้แนวโน้มในการส่งเสริมเด็กผู้หญิงทำไ้รวดเร็วกว่าเด็กผู้ชาย²

กูคอินน์ไฟได้สรุปถึงความแตกต่างในการวาดภาพของเด็กหญิงกับเด็กชายไว้ดังนี้

1. ความแตกต่างในเรื่องความสนใจคำนำการออกกำลังอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้เด็กผู้ชายวาดเท่าและความกว้างของแขนขาใหญ่โตเกินความจริง เมื่อเปรียบ

¹Dale B. Harris, Children's Drawings as Measures of Intellectual Maturity, p. 30-31.

²Ibid., p.31.

เทียบกับเด็กผู้หญิงซึ่งมีแนวโน้มจะทำให้ส่วนต่างๆ เหล่านี้เล็กลง และนี่ก็เป็นแนวทางที่ทำให้เด็กผู้ชายมักวาดภาพในรูปกำลังแสดงท่าทางมากกว่าหญิง ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าสิ่งนี้เป็นความต้องการที่จะแสดงการเคลื่อนไหวซึ่งจะนำไปสู่ท่าทางที่เปลี่ยนจากรูปหน้าตรงไปเป็นรูปหน้าข้างก็ได้

2. เด็กผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะวาดหัว ลำตัว และทำให้มีขนาดใหญ่เกินความจริง และมีวงศาใหญ่กว่าเท้า ขณะที่เด็กผู้ชายมักวาดเท้าใหญ่กว่าศีรษะ อย่างไรก็ตามโดยทั่วไปแล้ว เด็กผู้ชายจะแสดงสัดส่วนใดก็ตามที่เด็กผู้หญิงทำได้ในแง่จำนวนข้อและจำนวนรายละเอียดของภาพ

เซอร์ล็อก (Herlock)¹ ได้สรุปการศึกษาของนักวิจัยท่านอื่นๆ เกี่ยวกับการวาดภาพของเด็กไว้ดังนี้

1. เมื่อเด็กมีอายุราว 6 ปีเด็กจะเขียนภาพแสดงความแตกต่างของเพศได้ เช่น ลักษณะของนม เสื้อผ้า หน้าตา

2. เด็กอายุระหว่าง 5-11 ปีวาดภาพเพศเดียวกันกับตนเองมากกว่าเพศตรงข้าม

3. เด็กอายุระหว่าง 11-12 ปี เด็กผู้หญิงจะเริ่มเขียนภาพคนซึ่งเป็นเพศตรงข้าม

4. เด็กชายเขียนภาพคนน้อยกว่าเด็กหญิง แต่เขียนตัวคนมีสัดส่วนถูกต้องมากกว่าเด็กหญิง

5. การเขียนภาพคน เด็กหญิง เขียนเครื่องประดับมากกว่าเด็กชาย

6. เด็กหญิง เขียนหน้าคนแบบหน้าตรงมากกว่าเด็กชาย แต่เด็กชายเขียนหน้าเต็มและหน้าข้างเท่าๆกัน

¹ Elizabeth B. Herlock, Child Development (New York: McGraw-Hill Book Co., 1956), p. 333-334.

การพัฒนามาตรากุณอินพี

เหตุที่แบบสอบวาดรูปคนกุณอินพีให้วาดภาพคนก็เนื่องจากภาพคนเป็นภาพที่เด็กมีความคุ้นเคย มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยในลักษณะที่จำเป็น มีโครงร่างทั่วไปที่ง่าย ๆ ซึ่ง เด็กเล็กสามารถวาดได้ และมีความซับซ้อนในรายละเอียดซึ่งทำให้เด็กหรือผู้ใหญ่ใช้ความสามารถได้อย่างเต็มที่ และภาพคนเป็นสิ่งที่เด็กชอบวาดมากที่สุด¹ และสาเหตุที่ใช้ภาพผู้ชายเป็นมาตราเริ่มแรกก็เนื่องจากเสื้อผ้าของผู้ชายเป็นแบบเดียวกันมากกว่าเสื้อผ้าของผู้หญิงหรือเด็ก จึงเป็นภาพที่เหมาะสมที่สุด

การพัฒนามาตราเริ่มแรก กุณอินพีเลือกภาพวาด 10 ภาพอย่างสุ่มจากผลงานที่อยู่ในชั้นต้นกับที่อยู่ในชั้นที่เจริญแล้วของเด็กอนุบาลและเด็กประถม 1 ถึงประถม 4 รวม 100 ภาพ จากการสำรวจในกลุ่มตัวอย่างเด็ก ๆ นี้สามารถมองเห็นความเปลี่ยนแปลงของภาพวาดตามระดับอายุ และพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาที่เพิ่มขึ้น

ในมาตราเริ่มแรกนี้มีข้อที่ให้คะแนนได้ 40 ข้อ การให้คะแนนแต่ละข้อขึ้นอยู่กับการปรากฏหรือไม่ปรากฏของส่วนประกอบที่ระบุไว้ ขึ้นกับวิธีการแสดงความสัมพันธ์กันปริมาณและค่านิยม หรือขึ้นอยู่กับการประสานงานของมือและตาด้วย

เกณฑ์ที่ใช้ในการหาความตรงของแต่ละข้อได้แก่²

1. มีความถูกต้องตามระเบียบ
2. ความสำเร็จในการวาดภาพของเด็กเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตามระดับอายุ
3. มีการแยกอย่างชัดเจนระหว่างผลงานของเด็กที่ระดับอายุเดียวกัน แต่อยู่ในระดับชั้นต่างกัน

¹ Dale B. Harris, Children's Drawings as Measures of Intellectual Maturity, p. 69.

² Ibid.

ต่อมาได้มีการปรับปรุงหลายครั้งจนกระทั่งมาตราที่พิมพ์ในปีค.ศ. 1926
ในคะแนนได้ 51 ข้อ

การพัฒนามาตรากุ๊กอินไฟ-แอร์ริส

เนื่องจากมีปัญหาว่าไอคิวที่ได้จากแบบสอบวาดภาพกับไอคิวที่ได้จากแบบ
สอบเรเวนปัญญาทั่วไปถูกใช้ในการวินิจฉัยสภาพทางสมองที่แตกต่างกัน¹ อีกทั้งมีหลาย
คนที่นำภาพวาดของคนมาเป็นเครื่องมือในการฉายออก ดังนั้นจึงมีการปรับปรุงมาตรา
กุ๊กอินไฟเสียใหม่ โดยขยายให้ใช้ได้กับเด็กวัยรุ่น ให้มีการสำรวจข้อใหม่ และพัฒนาให้
ใช้ในการฉายออกได้ ดังนั้นแบบสอบวาดภาพฉบับใหม่จึงให้วาดภาพ 3 ภาพติดต่อกัน
ไป ซึ่งจากการทดลองพบว่าเด็กอนุบาลเต็มใจที่จะวาดภาพทั้งหมดแต่อาจมีอุปสรรคใน
การวาดภาพตัวเอง ส่วนเด็กโตๆมักไม่เต็มใจที่จะวาดทั้งหมด

มาตราผู้ขายฉบับปรับปรุง

ในการหา ความตรงของข้อใช้กลุ่มตัวอย่าง 100 คนสุ่มมาจากแต่ละระดับ
ระดับอายุตามการกระจายของอาชีพบิดาซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ชั้นคือ² (1)ระดับอาชีพ
ชั้นสูง (2)ถึงอาชีพชั้นสูงและผู้จัดการ (3)เสมียน, การค้าที่ใช้ทักษะ และธุรกิจ
การขายปลีก (4)ชาวนา (5)อาชีพที่ใช้ทักษะบ้าง พนักงานและธุรกิจขนาดเล็ก (6)
การค้าที่ใช้ทักษะเพียง เล็กน้อยและอาชีพอื่นๆที่ต้องการการฝึกฝนหรือความสามารถ
เพียงเล็กน้อย (7)อาชีพรับจ้างรายวันทุกระดับ

¹Dale B. Harris, Children's Drawings as Measures of Intellectual Maturity, p. 72.

²Ibid., p. 73-74.

สำหรับการเลือกข้อเพื่อรวมเข้าไว้ในมาตราใช้เกณฑ์ต่อไปนี้คือ

1. ข้อถามควรแสดงการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและสม่ำเสมอตามอายุในรูปเปอร์เซ็นต์ของ เด็กที่ไคคะแนในข้อนั้น
2. ข้อถามควรแสดงความสัมพันธ์กับการวัดทาง เซวาน์บัญญัติทั่วไปบางอย่าง
3. ข้อถามควรแยกระหว่าง เด็กที่ไคคะแนสูงกับเด็กที่ไคคะแนต่ำเมื่อเทียบกับคะแนนทั้งหมด

จากเกณฑ์ทั้ง 3 ข้อนี้จึงได้จำนวนข้อทั้งหมด 73 ข้อ เมื่อจับกลุ่มทั้ง 73 ข้อเข้าด้วยกันแล้วจะได้เป็น 5 กลุ่มใหญ่ๆคือ¹

1. ส่วนต่างๆของร่างกาย (Body Parts)
2. การแสดงมิติ (Dimension) สัดส่วน (Proportion) และการแสดงส่วนลึก (Perspective)
3. เครื่องแต่งกายและการแสดงท่าทาง
4. ภาพวาดที่มีการควบคุมทางด้านกล้ามเนื้อและตาปรากฏให้เห็นชัดเจน
5. ตำแหน่งที่ตั้งของส่วนที่เฉพาะของร่างกาย

(เกณฑ์การให้คะแนนศึกษาได้ในภาคผนวกหน้า 102-112)

จากการศึกษาต่อไปพบว่าเมื่อให้คะแนนแล้วภาพที่มีความงามทางศิลปะจะจับกลุ่มกันโดยมองเห็นได้ชัดเจน 2 กลุ่มคือ เครื่องแต่งกายและการแสดงท่าทาง ส่วนภาพที่ไม่มีความงามทางศิลปะจะจับกลุ่มในตำแหน่งที่ตั้งของส่วนต่างๆของร่างกาย จากที่กล่าวมานี้เป็นหลักฐานเพิ่มเติมเห็นว่า วิธีการให้คะแนนภาพวาดนั้นไม่ได้คำนึงถึงคุณภาพทางศิลปะเป็นจุดสำคัญแต่เพียงอย่างเดียว

---

¹Dale B. Harris, Children's Drawings as Measures of Intellectual Maturity, p. 93.

มาตราผู้หญิง

มาตราผู้หญิงใดมาโดยวิธีการคัดเลือกข้อ เช่นเดียวกับมาตราผู้ชาย แล้วจึงสร้าง เป็นมาตราฉบับขยายขึ้น ตอนแรกมีประมาณ 90 ข้อแต่ลดลงมาเหลือ 71 ข้อ เพื่อให้สอดคล้องตามเกณฑ์ทั้ง 3 ข้อที่กล่าวมาแล้ว

(เกณฑ์การให้คะแนนอยู่ในภาคผนวกหน้า 113-122)

พัฒนาการของรูปร่างหน้าตาของภาพวาดผู้หญิง¹

ภาพวาดผู้หญิงของเด็กแสดงความชัดเจนบางอย่างและขั้นตอนที่ต่างกันไป เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการวาดของเด็กหญิงกับเด็กชายที่มีอายุเท่ากัน

ในเด็กอายุน้อยๆ ภาพผู้ชายและภาพผู้หญิงไม่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดนัก สิ่งแรกที่มีปรากฏออกมาให้เห็นในการวาดภาพผู้หญิงของเด็กก็คือผมซึ่งมักแสดงในลักษณะต่างๆ กันมากกว่าในภาพผู้ชาย ในภาพผู้ชายการเขียนเส้นผมมักจะอยู่ในส่วนบนของศีรษะแต่ในภาพผู้หญิงการแสดงผมส่วนใหญ่จะเขียนเส้นผมโดยรอบศีรษะและห้อยลงมาด้านข้างของใบหน้า และในภาพผู้หญิงผมมีแนวโน้มที่จะห้อยลงด้านข้าง แนวโน้มที่ปรากฏเช่นนี้ส่วนมากจะพบที่ระดับอายุ 6 ปีหรือ 7 ปี และอาจพบในอายุ 4 หรือ 5 ปีด้วยในบางราย อย่างไรก็ตามมีที่สังเกตว่าเด็กส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิงจะแยกความแตกต่างของเพศด้วยผม และพบว่าเด็กหญิงอายุ 5 ปีเขียนภาพที่มีขนตาและขนคิ้วแล้ว และเด็กหญิงวาดมากกว่าเด็กชายด้วย เด็กอายุ 6-7 ปีมักวาดภาพเป็นรูปหน้าตรง และเด็กผู้หญิงมักวาดผมเป็นทรงต่างๆ มากกว่าเด็กชาย นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กอายุ 6-7 ปีเริ่มมีความพยายามที่จะแยกลำตัวออกจากกระโปรงแล้ว เช่นอาจแยกด้วยเข็มขัด ถ้าคำดังกล่าวแสดงเป็นรูปสามเหลี่ยม ตำแหน่งของขาจะแยกห่างกันและต่อกับเส้นขอบของกระโปรงด้านข้างเสมอ เด็กอายุ 7-8 ปีทั้งชายและหญิงมักตกแต่งกระโปรงด้วยดอกไม้หรือรูปอื่นๆ เพื่อแสดงเนื้อผ้า ปากรูปลิ้นศร (Cosmetic Lips) มักพบใน

¹Dale B. Harris, Children's Drawings as Measures of Intellectual Maturity, p. 77-79.

เด็กอายุ 9 ปีขึ้นไป และจะพบมากขึ้นกว่านี้ในเพศหญิง หน้าอก สะโพกและน่องมักพบในเด็กอายุ 9-10 ปีขึ้นไป

ส่วนใหญ่ในทุกๆข้อของมาตราผู้หญิง เด็กที่มีความบกพร่องทางสมองจะวาดได้ช้ากว่าเด็กปกติและมีความบกพร่องมากกว่าในด้านสัดส่วนของภาพและขนาด การบังคับไหล่ ขากรรไกร และนิ้ว การจัดความโปร่งใสของภาพ (Transparency) และการประสานงานกล้ามเนื้อและตา (Motor Coordination) โดยเฉพาะการบังคับเส้นและส่วนนูนส่วนเว้าของร่างกาย แต่เด็กที่มีความบกพร่องทางสมองจะมีความบกพร่องน้อยกว่าเด็กปกติในการรวมส่วนที่เป็นลักษณะเฉพาะของร่างกาย ดังนั้นจึงมีผู้แนะนำให้ใช้มาตราผู้หญิงในการเปรียบเทียบเด็กที่มีความบกพร่องทางสมองกับเด็กปกติ

ภาพวาดกับการฉายออก

มีหลักฐานว่า ภาพวาดของตัวเองอาจเผยให้เห็นความบกพร่องบางอย่างของผู้วาด¹ เช่นความผิดปกติทางระบบประสาท หรือความผิดปกติของอวัยวะบางส่วน ซึ่งการพัฒนามาตราตัวเองขึ้นมา ก็เพื่อต้องการใช้ในการวินิจฉัยบุคลิกภาพของเด็ก จากการศึกษาที่แล้วมาพบว่าไม่ได้ล้นาพอใจนัก แต่อย่างไรก็ตามภาพวาดก็แสดงถึงอารมณ์ของผู้วาดได้ควย² เช่นภาพเล็กๆมักจะแทนความรู้สึกที่มีต่อตัวเอง เพียงเล็กน้อย เห็นว่าตัวเองไม่ค่อยมีความสำคัญและสูญเสียเพื่อนรวมทั้งสภาพแวดล้อมไป บางครั้งจะพบภาพวาดเอียงๆบนหน้ากระดาษและเหมือนกับลอยอยู่ ลักษณะนี้ก็เป็น

¹Dale B. Harris, Children's Drawings as Measures of Intellectual Maturity, p. 67.

²Kaoru Yamamoto, The Child and His Image: Self Concept in the Early Years (Boston: Houghton Mifflin Co., 1972), p. 87-88.

ลักษณะของ เด็กที่รู้สึกเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมเพียงเล็กน้อย ส่วนภาพที่ใหญ่เกือบคิดชอบกระคายคานบนและคานล่างมักจะมาจากเด็กที่รู้สึกว่าตัวเองถูกกดขี่โดยสิ่งรอบรอบๆตัว ไม่มีความเบิกบานใจ

ความหมายของความพร้อมในการเรียนอ่าน

ความพร้อมในการเรียนอ่านหมายถึง พัฒนาการระดับหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กเรียนอ่านได้โดยมีอุปสรรคต่างๆไม่มากนัก หรือสามารถเรียนได้ในอัตราปกติสำหรับเด็กทั่วไป¹ พัฒนาการดังกล่าวอาจเป็นพัฒนาการอันเนื่องมาจากการมีวุฒิภาวะ

(Maturity) หรือจากการเรียนรู้ที่ผ่านมา (Previous Learning) หรือเกิดจากอิทธิพลของทั้งสองสัมพันธ์กัน ฉะนั้นความพร้อมในการเรียนอ่านจึงประกอบด้วยองค์ประกอบมากมายที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในอันที่จะช่วยให้การเรียนอ่านเป็นไปอย่างราบรื่น เช่น การมีวุฒิภาวะทางด้านเชาวน์ปัญญา (Mental Maturation) การมีประสบการณ์พื้นฐานอย่างเพียงพอ การปรับตัวได้ดีทั้งในค่านส่วนตัวและสังคม ตลอดจนการปราศจากข้อขัดข้องอันเนื่องมาจากธรรมชาติทางกายและอารมณ์

องค์ประกอบของความพร้อมในการเรียนอ่าน

องค์ประกอบของความพร้อมในการเรียนอ่านมีอยู่มากมาย อาจแยกได้เป็น 4 ประเภทใหญ่ๆคือ²

1. องค์ประกอบด้านกายภาพ (Physical Factors) ได้แก่วุฒิภาวะและความเจริญงอกงามโดยทั่วไป เช่น การมองเห็น การได้ยิน และการพูด

¹ กรมสามัญศึกษา, กองการประถมศึกษา, รายงานการสร้างแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนอ่าน (กรุงเทพมหานคร: จนประจักษ์การพิมพ์, 2519), หน้า 3-4.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 4.

2. องค์ประกอบด้านเชาวน์ปัญญา (Intellectual Factors) ได้แก่ความสามารถทางเชาวน์ปัญญาโดยทั่วไป การรับรู้ การจำแนกความแตกต่างของภาพและเสียง (Discrimination) และการคิดอย่างมีเหตุผลเกี่ยวกับการแก้ปัญหาในการเรียนอ่าน

3. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Factors) ได้แก่พื้นฐานทางด้านภาษาที่ได้รับจากบ้าน และประสบการณ์ต่างๆในสังคม

4. องค์ประกอบด้านอารมณ์ การจูงใจและบุคลิกภาพ (Emotional Motivational and Personality Factors) ได้แก่การมีความมั่นคงทางด้านอารมณ์และมีความต้องการที่จะเรียนอ่าน

แบบทดสอบวัดความพร้อมในการเรียนอ่าน

แบบทดสอบวัดความพร้อมในการเรียนอ่านเป็นแบบสอบมาตรฐานที่สร้างขึ้นเพื่อวัดความสามารถในคำต่อไปนี้¹

1. การรู้ความหมายของคำ
2. การเข้าใจคำสั่ง
3. การออกตามแบบ
4. การบอกชื่อตัวอักษรหรือการรู้จักตัวอักษร
5. การจำแนกความแตกต่างและคล้ายคลึงกันของภาพ
6. การจำแนกความแตกต่างและคล้ายคลึงกันของเสียง
7. การจำและแปลงความหมายของภาพ
8. การจำแนกคำที่สอนไปแล้ว
9. ความเข้าใจในการฟัง
10. การวาดภาพคน

¹ กรมสามัญศึกษา, กองการประถมศึกษา, รายงานการสร้างแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนอ่าน, หน้า 30-31.

การวากภาพคนเป็นความสามารถที่ถือว่าเป็นวุฒิภาวะทางเชาวน์ปัญญา โดยทั่วไป ซึ่งจัดว่าเป็นองค์ประกอบของความพร้อมด้านหนึ่ง

แบบทดสอบวัดความพร้อมในการเรียนอ่านนี้ใช้ทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่เริ่มเข้าเรียนและไม่เคยผ่านการเรียนในโรงเรียนมาก่อนเลย ซึ่งมีอายุระหว่าง 6-8 ปี ผู้ดำเนินการทดสอบต้องดำเนินการทดสอบด้วยความตั้งใจ ระวังระวังและเคร่งครัดในการทดสอบให้เป็นไปตามข้อกำหนดใน "วิธีดำเนินการทดสอบ" อย่างจริงจัง จำนวนนักเรียนในการทดสอบครั้งหนึ่งๆจะต้องไม่เกิน 20 คน เพื่อความสะดวกในการดำเนินการสอบให้ควบคุมได้ง่ายและบรรเทาความวิตกกังวลซึ่งต้องการทราบความพร้อมและประสิทธิภาพของเด็ก

ความเที่ยงของแบบทดสอบวัดความพร้อมในการเรียนอ่าน

ค่าความเที่ยงคำนวณได้จากสูตรคูเลอร์-ริชาร์ดสัน 21 ข้อสอบมีจำนวน 100 ข้อ ทดสอบกับเด็ก 2,048 คน ได้ค่าเฉลี่ยรวมทุกตอนเท่ากับ 49.396 และความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 18.456 สัมประสิทธิ์ความเที่ยงรวมทุกตอนมีค่า .936 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด เท่ากับ 4.669 โดยแบบสอบมีค่าความเที่ยงสูงเกือบทุกตอนยกเว้นตอนที่ 1 ของฉบับที่ 1 มีค่าความเที่ยงต่ำกว่าตอนอื่นเนื่องจากมีตัวเลือก 2 ตัวและจำนวนชอนอย จึงทำให้คะแนนมีความแปรปรวนน้อย ค่าความเที่ยงจึงต่ำ

กรมสามัญศึกษา, กองการประถมศึกษา, รายงานการสร้างแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนอ่าน, หน้า 30-31.

ความตรงของแบบทดสอบวัดความพร้อมในการเรียนอ่าน²

ความตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity) ได้มาจากความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบความพร้อมกับคะแนนความสามารถในการอ่าน และความสามารถเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งได้จากการประเมินของครูผู้สอน ทั้งระยะห่างจากการทดสอบความพร้อม 4 เดือน แบบประเมินแบ่งออกเป็น 5 ตอน ตามองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของความสามารถ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากการสอบและคะแนนจากการประเมินแยกตามองค์ประกอบด้านต่าง ๆ มีค่าดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านทั้งหมดเท่ากับ .56
2. ความสามารถในการฟังเรื่องราวต่างๆ เท่ากับ .41
3. ความสามารถในการจำแนกเสียงที่คล้ายคลึงกัน เท่ากับ .46
4. ความสามารถในการจำแนกภาพหรือตัวอักษรที่คล้ายคลึงกัน เท่ากับ .49
5. ความสามารถในการใช้สายตาและกล้ามเนื้อมือให้สัมพันธ์กัน เท่ากับ .47

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทั้งหมดของคะแนนจากแบบสอบแต่ละตอนกับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียนซึ่งได้จากการจัดอันดับของครู โดยใช้คะแนนจากแบบทดสอบมีค่า .53 พบว่าแบบทดสอบฉบับที่ 1 ตอนที่ 3 และฉบับที่ 2 ตอนที่ 1, 2 และ 3 ทำนายผลสัมฤทธิ์ในการอ่านได้

จากงานวิจัยของ เซาว์นประภา ศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบทดสอบวัดความพร้อมในการเรียนอ่าน พบว่า ความพร้อมในการเรียนอ่านด้านการรับรู้ความหมายของคำศัพท์ และด้านการใช้สายตาและกล้ามเนื้อมือให้สัมพันธ์กัน ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มนักเรียนที่ผ่านชั้นอนุบาลมาแล้วสำหรับกลุ่มนักเรียนที่ยังไม่เคยผ่านชั้นอนุบาลมีความพร้อมด้านการใช้สายตา

¹ กรมสามัญศึกษา, กองการประถมศึกษา, รายงานการสร้างแบบทดสอบความพร้อมในการเรียนอ่าน, หน้า 31-35.

และกล่ามน้อมมือให้สัมพันธ์กัน เพียงคำเดียวที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติ และนักเรียนที่เคยผ่านชั้นอนุบาลมาแล้วมีความพร้อมในการเรียนอ่านทุกคำสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยผ่านชั้นอนุบาลมาเลยอย่างมีนัยสำคัญ¹

จากทฤษฎี การศึกษา และงานวิจัยที่กล่าวมาเกี่ยวกับการใช้แบบสอบวาทภาพกุกอ์นัฟ-แอร์ริสวัคูฟีทวาระทาง เซาว์นัปญญา พบว่า ส่วนใหญ่จะศึกษากับเด็กระดับประถมมากกว่าเด็กอนุบาล และในประเทศไทยยังไม่มี การหาปกติวิสัยของคะแนน เซาว์นัปญญาไว้ ในด้านการหาความเที่ยง ได้มีผู้ศึกษากันไว้มากในต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่มีความเที่ยงสูง การหาความตรงส่วนใหญ่ เป็นการหาความสัมพันธ์กับแบบวัด เซาว์นัปญญาอื่น ๆ ซึ่งไม่มี การใช้ความพร้อมในการเรียนอ่านเป็นเกณฑ์ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึง เลือกกักขารูฟีทวาระทาง เซาว์นัปญญาของ เด็กอนุบาลโดยแยกตามระดับอายุ และเพศ อีกทั้งศึกษาคุณสมบัติของแบบสอบในด้านความเที่ยงและความตรง และสร้างตารางปกติวิสัยของเด็กไทยไว้ ซึ่งคาดว่าผลที่ได้จะเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ หรือศึกษาต่อไปเป็นอย่างดี

ศูนย์วิทยพัทยากร

¹ เซาว์นัประภา ทิพยสุนทรพงษ์, " ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนอ่านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร, " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519).